

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivany Urbanové a soudkyň JUDr. Zdeňky Jungvirtové a Mgr. Jany Barcalové ve věci

žalobce: [redacted], narozený dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátkou JUDr. Martou Klenovskou
sídlem Rokycanova 1268/1, 430 01 Chomutov

proti
žalované: **UNIPETROL RPA, s.r.o.**, IČO 27597075
sídlem 436 70 Litvínov – Záluží 1

**o náhradu škody 330 915 Kč s příslušenstvím,
o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 21. března 2017, č. j.
17 C 842/2009-209,**

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se **mění** tak, že žaloba o zaplacení částky 330 915 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši repo sazby, stanovené Českou národní bankou v každém kalendářním pololetí, v němž prodlení žalované trvá a platné pro první den příslušného kalendářního pololetí, zvýšené o sedm procentních bodů z částky 3 602 Kč od 1. 12. 2007 do zaplacení, z částky 6 170 Kč od 1. 1. 2008 do zaplacení, z částky 5 723 Kč od 1. 2. 2008 do zaplacení, z částky 5 723 Kč od 1. 3. 2008 do zaplacení, z částky 6 541 Kč od 1. 4. 2008 do zaplacení, z částky 5 723 Kč od 1. 5. 2008 do zaplacení, z částky 6 132 Kč od 1. 6. 2008 do zaplacení, z částky 5 723 Kč od 1. 7. 2008 do zaplacení, z částky 6 132 Kč od 1. 8. 2008 do zaplacení, z částky 5 723 Kč od 1. 9. 2008 do zaplacení, z částky 5 723 Kč od 1. 10. 2008 do zaplacení, se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů před soudem prvního stupně.
- III. Žalobce je povinnen zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Mostě na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně částku 10 275 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 16 546 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud (dále již „soud prvního stupně“) žalované uložil povinnost zaplatit žalobci částku 330 915 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou v každém kalendářním pololetí, v němž prodlení žalované trvá a platné pro první den příslušného kalendářního pololetí, zvýšené o sedm procentních bodů, a to z částky 3 602 Kč od 1. 12. 2007 do zaplacení, z částky 6 170 Kč od 1. 1. 2008 do zaplacení, z částky 5 723 Kč od 1. 2. 2008 do zaplacení, z částky 5 723 Kč od 1. 3. 2008 do zaplacení, z částky 6 541 Kč od 1. 4. 2008 do zaplacení, z částky 5 723 Kč od 1. 5. 2008 do zaplacení, z částky 6 132 Kč od 1. 6. 2008 do zaplacení, z částky 5 723 Kč od 1. 7. 2008 do zaplacení, z částky 6 132 Kč od 1. 8. 2008 do zaplacení, z částky 5 723 Kč od 1. 9. 2008 do zaplacení, z částky 5 723 Kč od 1. 10. 2008 do zaplacení, to vše do tří od právní moci rozsudku (výrok I.). Dále žalované uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 189 496 Kč k rukám právní zástupkyně žalobce JUDr. Marty Klenovské, a to rovněž do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.) a žalované uložil povinnost zaplatit ČR - Okresnímu soudu v Mostě na náhradě nákladů řízení částku 10 275 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok III.).
2. Soud prvního stupně takto rozhodl o žalobě (změněné se souhlasem soudu), kterou se žalobce domáhal, aby mu žalovaná zaplatila na náhradě za ztrátu na výděлку po dobu pracovní neschopnosti za dobu od října 2007 do srpna 2008 částku 62 915 Kč, dále částku 268 000 Kč představující bolestné a ztížení společenského uplatnění (celkem 266 400 Kč) a náklady za vyhotovení posudku (1 600 Kč), odůvodněné zejména tím, že dne 2. 4. 2007 uzavřel pracovní smlouvu s akciovou společností CHEMOPETROL a.s., IČO 250030887, ke dni 1. 8. 2007 došlo ke sloučení této společnosti s žalovanou, která převzala jmění včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů. Vykonával funkci [REDAKCE] jeho pracovní poměr byl na dobu určitou a skončil dne 31. 3. 2009. Dne 19. 10. 2007 utrpěl pracovní úraz při plnění pracovních úkolů. Toho dne v 18 hodin byla zahájena směna B, při které pytlouval granulát. Ve 22.30 hodin z prostoru výtahu nevyjela poslední paleta, na ovládacím panelu byl stroj vypnut nouzovým tlačítkem STOP. Vstoupil poté do prostoru výtahu a nezajistil jej proti úplnému pohybu nahoru. Výtah je opatřen brzdami v elektromotorech, tyto jsou zábranami proti samovolnému pohybu a kolík je dalším jištěním, ten je umístěn uprostřed výtahu. Shořely pastorky elektromotoru, závada brzd není zjištělná na ovládacím panelu (po úrazu žalobce se zjistilo, že brzdy v elektromotorech byly vadné z důvodu vyhoření, stroj byl dva měsíce mimo provoz). Společně s [REDAKCE] vytlačili paletu mimo prostor paletového výtahu. V momentě uvolnění palety došlo k vymrštění paletizačního stolu, žalobce z něj částečně vypadl, byl zachycen za dolní končetiny a následně přimáčkut k rozvracím plechům paletizéru. Přimáčkutím došlo ke zlomenině stehenní kosti levé dolní končetiny, zhmždění kolene a kyčle, ke zlomenině vnitřního kotníku a k celkovému zhmždění kotníku pravé dolní končetiny, k seříznutí kůže v oblasti holenní kosti pravé dolní končetiny. Právní předchůdce žalované odmítl žalobce odškodnit s tím, že si žalobce úraz způsobil výhradně sám. Žalobce s tímto nesouhlasí, když jediným důvodem vzniku pracovního úrazu nebylo chování žalobce (zajišťovací kolík měl zasunout do vodícího vedení paletizačního stolu), hlavním důvodem bylo, že stroj nebyl zcela v pořádku, měl nefunkční brzdy (zajišťovací kolíky jsou pouze dalším jištěním).
3. Soud prvního stupně takto rozhodl poté, co byl jeho předchozí rozsudek ze dne 11. 6. 2012, č. j. 17 C 842/2009-73, usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 10. 2014, č. j. 11 Co 887/2013-96, zrušen a věc byla soudu prvního stupně vrácena k dalšímu řízení. V tomto dalším řízení bylo uloženo soudu prvního stupně, aby odpovídajícím způsobem odstranil vytknuté procesní pochybení a poté se zabýval tvrzeními žalované, jež se týkají porušení konkrétních bezpečnostních předpisů žalobcem v souvislosti se vznikem pracovního úrazu dne 19. 10. 2007 a tím, zda v případě, že by žalobce použil zajišťovací kolík (což mu dle tvrzení žalované ukládají bezpečnostní předpisy), k pracovnímu úrazu by nedošlo, neboť paletizační stroj by se o tyto kolíky zarazil.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

4. Soud prvního stupně na základě provedeného dokazování vycházel ze zjištění, že žalobce uzavřel dne 2. 4. 2007 pracovní smlouvu s akciovou společností CHEMOPETROL a.s., IČO 250030887, ke dni 1. 8. 2007 došlo ke sloučení této společnosti s žalovanou, která převzala jmění včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů. Vykonával funkci [REDAKCE] jeho pracovní poměr byl na dobu určitou a skončil dne 31. 3. 2008. Pracovní úraz žalobce se stal dne 19. 10. 2007 ve 22,55 hodin na pracovišti sekce - sklady PCH úseku služeb v pytlovací hale PE 1- ST č. 730. Žalobce na směnu nastoupil v 18,00 hodin. Na pracovišti se zasekla paleta v paletizačním stroji a poté se žalobce spolu s kolegou [REDAKCE] snažili vytlačit paletu, avšak stroj nereagoval. [REDAKCE] se žalobcem vypnuli paletizační stroj tlačítkem STOP. Žalobce pak do paletizačního prostoru stroje vstoupil, aniž by zajistil stroj bezpečnostním kolíkem. Jedná se o obrovský stroj, kde je válečková dráha a jezdí tam palety, jedna paleta má zhruba 800 – 900 kg. V paletizačním stroji je protizávaží, které vše vyvažuje. Když žalobce s [REDAKCE] paletu vytlačili, tak závaží nemělo vyvažovací část a jedna strana sletěla dolů a žalobce vylétl nahoru. Prostor, ve kterém se pohybuje paleta, je dva metry a bezpečnostní kolík je uprostřed. Bezpečnostní kolík není úplným zajištěním proti pohybu stroje, neboť během jedné sekundy to vylétí o 1 metr stejně, protože těch 900 kg takovou rychlost udělá. Bezpečnostní kolík je pouze jeden z bezpečnostních prvků a dalším bezpečnostním prvkem u paletizačního stroje jsou brzdy v elektromotorech. Žalobce si je vědom toho, že porušil vnitřní bezpečnostní předpis žalované s tím, že bezpečnostní kolík nezasunul, že to opomenul. Na pracovišti se pracuje velmi rychle a trvá to určitou dobu, než se tam ten kolík zasune. Komise šetření příčin pracovních úrazů šetřila úraz žalobce dne 19. 10. 2007 a zprávu o výsledku šetření pracovního úrazu žalobce vydala dne 9. 11. 2007. Za období od dubna roku 2007 do září roku 2008 činil průměrný výdělek žalobce částku 112,86 Kč za hodinu. Žalovaná provedla kontrolu podle zákona o inspekci práce č. 251/2005 Sb. ve věci vyšetření pracovního úrazu žalobce ze dne 19. 10. 2007, z kterého vyplynul závěr, že ze strany žalované nebylo prokázáno porušení platné legislativy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Oblastní inspektorát práce pro Ústecký a Liberecký kraj dne 19. 12. 2007 pod č. j. 9765/12/711/2007/15.2. vyhotovil Protokol o kontrole provedené podle zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce. V Požadavku na práci ze dne 22. 10. 2007 je proveden záznam, že v 8,30 hodin byla provedena revize paletizéru D/S 651- výtah, přičemž byla provedena 1) kontrola rozet - bez poškození, v pořádku 2 ks, 2) kontrola hřídel s ložisky - bez poškození 2 ks, 3) kontrola řetězů - bez závad 2 ks, 4) kontrola převodových motorů - s tím, že byly sjeté pastorky z hřídelí motoru 2 ks. Provozní předpis pro paletizér a obsluhu paletizačního stroje vstoupil v platnost dne 1. 11. 1999. Hodnocení bolestného a ztížení společenského uplatnění u žalobce za úraz ze dne 19. 10. 2007 provedl MUDr. František Rybář z chirurgického oddělení Nemocnice v Mostě (Krajská zdravotní, a.s., Nemocnice Most), a to podle vyhlášky č. 440/2001 Sb., kdy žalobci náleží za bolestné 520 bodů a za ztížení společenského uplatnění 2 220 bodů. Ze znaleckého posudku č. 8/1/2017 soudního znalce Luďka Fiedlera, znalce z oboru strojírenství, odpovědi strojírenství všeobecné, bezpečnost práce, specializace zdvihací zařízení, měl soud prvního stupně za prokázané, že v dané mimořádné situaci, kdy došlo k sesmeknutí obou pastorků z hřídelí elektromotorů, i kdyby byly bezpečnostní kolíky zasunuty na doraz, stejně by došlo k tomu, že paletizační stůl by byl vymrštěn, ale pouze do výše 56 cm od spodní části paletizéru. Paletizační stůl by se zarazil a k úrazu žalobce - přiražení obou nohou paletizačním stolem k rozevřacím plechům v horní části paletizéru by nedošlo.
5. Soud prvního stupně dovodil, že nejzávažnější příčinou pracovního úrazu žalobce byl špatný technický stav paletizačního stroje, když paletizační stroj měl vadné brzdy v elektromotorech (shořely tzv. pastorky elektromotoru) což je prvotní příčina úrazu. Jak vyplynulo z výpovědi svědka [REDAKCE], při vyšetřování pracovního úrazu se otevřely oba motory paletizačního stroje a zjistilo se, že došlo k závadě na převodovkách, které jsou spojeny s motorem a jsou tam tzv. pastorky a že pokud brzdy nebrzdí, tak to nesignalizuje pracovníkům nějakou poruchu, taková kontrolka k brzdám na žádném stroji není. Pokud by i byl zabezpečovací kolík zasunut v plném rozsahu, ke škodní události by došlo, ale v jiné podobě. Nezasunutí ochranného kolíku Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

v plném rozsahu je pravděpodobně jednou z příčin škodní události, ale dominantní podstatnou příčinou škodní události je samotná nebezpečnost provozu daná i špatným technickým stavem stroje, tedy strojního vybavení. V této souvislosti soud prvního stupně dále uvedl, že škodnou událost je třeba zasadit do souvislosti samotného pracovního procesu zaměstnance. Žalobce jako zaměstnanec musel všechny úkony provést již nesčetněkrát, nikdy dříve s ním problémy nebyly a v řízení nevyplynulo, že by jeho jednání na pracovišti vybočovalo z bezpečnostních standardů dodržovaných i ostatními zaměstnanci. Výtah v paletizačním stroji je opatřen brzdami v elektromotorech, které jsou zábranami proti samovolnému pohybu. Zabezpečovací kolík je tedy pouze jedním z bezpečnostních prvků; zabezpečovací úkon – usazení bezpečnostního kolíku podle závěrů znaleckého posudku slouží pouze jako pojistka. Současně závada na brzdách není zjištělná na ovládacím panelu, neboť pro takovou poruchu není na paletizačním stroji žádná signalizace. Příčinu, bez které by ke škodní události skutečně nebylo mohlo dojít, je nebezpečnost provozu způsobená i špatným technickým stavem strojního vybavení. Jednalo se o běžný provoz s běžným proškolením, který nevyžadoval speciální vzdělání, ani výcvik, ani odměna zaměstnance za práci nevybočovala významně z průměru vyplácených mezd v méně nebezpečných provozech. Je to zaměstnavatel, který je povinen udržovat zařízení, na kterých zaměstnanci pracují, v takovém technickém stavu, aby nedocházelo k pracovním úrazům a vytvářet takové podmínky pro práci svých zaměstnanců, aby nebyl jejich život a zdraví při práci ohrožen (srov. § 101 - § 106 zákoníku práce). Dominantní podstatnou příčinou škodní události je dle názoru soudu prvního stupně samotná nebezpečnost provozu daná i špatným technickým stavem stroje. V případě, kdyby obsluhovaný paletizační stroj byl v pořádku, což žalobce předpokládal, nemohlo se jednat o hazardérství. Stroj, na němž došlo k úrazu žalobce, neměl být vůbec v provozu a byla to tedy žalovaná, kdo porušil základní předpisy o bezpečnosti práce.

6. Při posouzení odpovědnosti žalované jako zaměstnavatele za škodu způsobenou žalobci jako zaměstnanci pracovním úrazem soud prvního stupně dospěl k závěru, že žalovaná se své odpovědnosti podle ustanovení § 367 odst. 2 písm. a) zákoníku práce nezprostila, nese tudíž plnou odpovědnost za škodu vzniklou předmětným pracovním úrazem žalobce v souladu s ustanovením § 365 a násl. zákoníku práce a vznikla jí povinnost poskytnout žalobci náhradu za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti v částce 62 915 Kč, náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění v částce 266 400 Kč a za vyhotovení posudku částku 1 600 Kč. Důvodným shledal i požadavek žalobce na zaplacení úroků z prodlení.
7. Výrok o náhradě nákladů řízení soud prvního stupně odůvodnil s odkazem na ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř., tím, že v řízení zcela úspěšnému žalobci náleží náhrada účelně vynaložených nákladů, které se sestávají ze zaplaceného soudního poplatku a z nákladů za právní zastoupení advokátem. Podle výsledku řízení uložil neúspěšné žalované zaplatit podle ustanovení § 148 odst. 1 o. s. ř., státu náklady, které byly vynaloženy za znalečné znalce Ludka Fiedlera v částce 10 275 Kč, když u žalované předpoklady pro osvobození od soudních poplatků nejsou dány.
8. Proti tomuto rozsudku podala odvolání žalovaná, v němž namítá, že soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním [§ 205 odst. 2 písm. e) o. s. ř.] a že jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení [§ 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř.]. Uvádí, že soud prvního stupně se v zásadě nevypořádal s podstatnými žalobními tvrzeními a důkazy předloženými žalovanou. Jednak nedostatečně přihlédl k závěru soudního znalce Ludka Fiedlera, který ve svém znaleckém posudku výslovně uvádí: „Kdyby byly bezpečnostní kolíky zasunuty až na doraz, paletizační stroj by se o ně zarazil a k pracovnímu úrazu pana [redacted], tj. přiražení obou nohou paletizačním strojem k rozevíracím plechům v horní části paletizéru, by nedošlo“. Tento závěr soud prvního stupně nepřipustně odmítl s argumentem, že „žalobce zná stroj lépe než znalec“, a proto uvěřil a vycházel ve svém rozhodnutí z účastnické výpovědi žalobce oproti závěru znalce. Dále namítá nepřezkoumatelnost rozsudku, spočívající v nepřipustné dezinterpretaci závěrů znaleckého posudku, neboť soud prvního stupně uvádí, že ze závěrů znaleckého posudku má prokázáno, že paletizační stroj byl ve Shodu s prvpisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

špatném technickém stavu; že hlavní příčinou úrazu byla závada na brzdách elektromotorů. Takovéto závěry však znalecký posudek v žádné ze svých částí rozhodně neobsahuje. Nepřípustně rovněž dezinterpretuje výpověď svědka [REDAKCE], ze které neplyne, že příčinou pracovního úrazu byl špatný technický stav stroje. Svědek uvedl, že jakmile dojde k nesouladu s technickým stavem paletizátoru, paletizátor se zastaví a signalizuje poruchu a tak tomu bylo i v daném případě. Příčiny vzniku pracovního úrazu tento svědek nehodnotil. Soud prvního stupně zcela pominul listinné důkazy navržené žalovanou, tj. Zprávu komise o výsledku šetření pracovního úrazu žalobce ze dne 9. 11. 2007, která dospěla k závěru, že příčinou pracovního úrazu žalobce bylo porušení pracovní kázně žalobce spočívající v porušení bezpečnostních předpisů a Protokol o kontrole provedené dle zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, vyhotovený na základě šetření pracovního úrazu žalobce provedeného Oblastním inspektorátem práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj dne 19. 12. 2007, přičemž neodůvodnil, proč k těmto důkazům nepřihlédl. Uvedený nestranný státní kontrolní orgán dospěl k závěru, že ze strany žalované jako zaměstnavatele nedošlo k žádnému porušení povinností. Rovněž soud prvního stupně nepřihlédl ke svědecké výpovědi [REDAKCE] inspektora Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj. Dále žalovaná vyjadřuje názor, že soud prvního stupně nepostupoval při hodnocení provedených důkazů dle ustanovení § 132 o. s. ř., a že nebyly splněny podmínky pro výslech žalobce jako účastníka řízení, neboť průběh pracovního úrazu i to, zda by k němu došlo i v případě, pokud by žalobce v souladu se svými povinnostmi paletizační stroj řádně zajistil zabezpečovacím kolíkem, či nikoli, byly okolnosti, které je možné prokázat i jinak a které byly prokázány jinak (svědeckými výpověďmi, listinnými důkazy - zejména Protokolem ze dne 19. 12. 2007, znaleckým posudkem), přičemž soud prvního stupně dal výpovědi žalobce přednost před jinými důkazními prostředky, jejichž vyznění je zcela opačné (citace z rozsudku „žalobce zná stroj lépe než znalec“). Vyjadřuje nesouhlas s názorem soudu prvního stupně, že je třeba odhlédnout od nezasunutí zabezpečovacího kolíku a odkazuje v této souvislosti na znalecký posudek a svědecké výpovědi, z nichž plyne, že pokud by byl zajišťovací kolík řádně zasunut, k pracovnímu úrazu žalobce by nedošlo. Soud prvního stupně se nezabýval tím, proč k úrazu došlo. Oblastní inspektorát práce i soudní znalec svorně tuto okolnost ze svého uvažování nevyloučili, naopak dospěli k závěru, že tato okolnost byla hlavním důvodem vzniku úrazu, neboť v případě řádně zasunutého zajišťovacího kolíku by nedošlo k nekontrolovanému pohybu kabiny do horní polohy, v důsledku kterého došlo k přiražení obou nohou paletizačním strojem k rozevíracím plechům v horní části paletizačního stroje a způsobení četných zlomenin žalobci. V případě nestandardního chování stroje navíc lze předpokládat, že nějaká jeho součást nepracuje správně. Povinností předepsanou zaměstnanci v Provozním předpise proto je před vstupem do stroje vždy použít zajišťovací kolík, který má jak funkci elektrickou, tak mechanickou, kdy v otvoru je čidlo, které vypne celý stroj elektricky a je zabezpečen i mechanicky tak, aby nemohlo dojít k samovolnému pohybu kabiny do krajní polohy, kde může způsobit zaměstnanci zranění. Pokud soud prvního stupně pominul okolnost nezasunutí mechanické zábrany samovolného pohybu stroje, pak pominul základní příčinu vzniku úrazu. Žalovaná dále polemizuje s právním posouzením věci soudem prvního stupně a v této souvislosti zdůrazňuje, že žalovaná se své odpovědnosti zcela zprostila s tím, že je na základě provedeného dokazování zřejmé, že zaviněné porušení právních nebo ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ze strany žalobce bylo jedinou příčinou vzniku škody (pracovního úrazu) žalobce. Navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žaloba o zaplacení částky 330 915 Kč s příslušenstvím bude zamítnuta, případně aby byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen a tomuto vrácen k dalšímu řízení.

9. Žalobce v písemném vyjádření k odvolání žalované polemizuje s odvolacími důvody a zdůrazňuje, že napadený rozsudek je správný. Poukazuje zejména na to, že žalobce od počátku řízení uznával, že bezpečnostní kolík nezasunul a porušil tím předpisy upravující bezpečnost práce. Potvrdil, že byl s těmito předpisy řádně seznámen a v tomto směru žalovaná nepochybila. Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

Inspektorát bezpečnostní práce je orgán, který zkoumá úrazy z hlediska bezpečnostních předpisů, nikoli technického stavu stroje. Ten byl prokázán listinnými důkazy a svědeckými výpověďmi. Prvotní příčinou úrazu byly nefunkční brzdy, což je doloženo listinou ze dne 22. 10. 2007 – revize paletizéru D/S 6510 – výtah. Inspektor [REDAKCE] který byl slyšen jako svědek, připustil, že stroj se může rozjet i z neznámých příčin, například z důvodu opotřebení nebo výpadku elektřiny. Již ve svém vyjádření k žalobě žalovaná potvrdila, že paletizační stroj měl nefunkční brzdy. Svědek [REDAKCE] ve své výpovědi uvedl, že byl přizván druhý den k šetření příčin pracovního úrazu žalobce. Byly otevřeny oba motory paletizačního stroje, došlo k tomu, že spadly oba pastorky a uvolnil se celý výtah. Kontrolka, která by signalizovala poruchu brzd u stroje, není. Jakmile je něco v nesouladu, stroj se má zastavit. V řízení bylo prokázáno, že žalobce, když nemohl vytlačit paletu, stroj vypnul tlačítkem STOP. Pokud by stroj měl brzdy v pořádku, stroj by se nepohnul, a k úrazu by nedošlo. Soud prvního stupně tuto skutečnost vyhodnotil jako podstatnou příčinu úrazu žalobce, neboť jeho účast na úrazovém ději byla minimální (v této souvislosti odkazuje na závěry rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2387/2006 s tím, že úvahy v něm obsažené mají všeobecný dosah). Vyjadřuje přesvědčení, že žalovaná se za této situace nemůže domáhat zproštění odpovědnosti dle ustanovení § 367 odst. 1 písm. a) zákoníku práce. Poukazuje v této souvislosti zejména na to, že z příslušných ustanovení zákoníku práce vyplývá, že zaměstnavatel je v první řadě povinen udržovat zařízení, na kterých zaměstnanci pracují v takovém technickém stavu, aby nedocházelo k pracovním úrazům. Své odpovědnosti by se mohl zcela zprostit pouze tehdy, pokud by k pracovnímu úrazu došlo výhradně z důvodu zavinění žalobcem. V řízení bylo prokázáno, že paletizační stroj byl uveden do provozu asi před 30 lety, původní dokumentace se nedochovala, ani protokol o uvedení stroje do provozu. Žalovaná sice vydala místní provozní bezpečnostní předpis nazvaný „Provozní předpis pro paletizér a obsluhu paletizačního stroje s platností od 1. 11. 1999“, dle kterého se prováděly kontroly a prohlídky stroje, avšak riziko sesmeknutí pastorků z hřídelí elektromotoru s následkem vymrštění protizávaží paletizačního stolu není popsáno. Není stanoven bezpečný postup prací pro uvolnění palety v případě, kdy paleta neopustí prostor paletizačního stolu. Tento stroj nemohl být v dobrém technickém stavu, když se porouchaly oba pastorky současně. Navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil.

10. Podle Čl. II Přejícných ustanovení bod 1. zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, který nabyt účinnosti od 30. 9. 2017, není-li dále stanoveno jinak, použije se zákon č. 99/1963 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány (dále opět jen „o. s. ř.“).
11. Krajský soud jako soud odvolací soud posoudil odvolání žalované jako včas podané, podané osobou oprávněnou k podání odvolání a přípustné (§ 204 odst. 1, § 201, § 202 odst. 2 o. s. ř.). Odvolání obsahuje odvolací důvody, které jsou podřaditelné pod ustanovení § 205 odst. 2 písm. e), a g) o. s. ř., tedy, že soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním a že rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Odvolací soud poté přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 212 a § 212a o. s. ř., včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, k projednání odvolání nařídil jednání (§ 214 odst. 1 o. s. ř.), při kterém opakoval listinné důkazy - pracovní smlouvou, smlouvou o mzdě a dodatkem pracovní smlouvy, dále protokolem Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký a Liberecký kraj ze dne 19. 12. 2007 o kontrole provedené podle zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, zprávou o výsledku šetření úrazu [REDAKCE] vypracované dne 9. 11. 2007 včetně příloh a dále opakoval důkaz znaleckým posudkem č. 8/1/2017, ze dne 20. 1. 2017, který vypracoval Luděk Fiedler, znalec z oboru strojírenství,

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

odvětví strojírenství všeobecné, bezpečnost práce, specializace – zdvihací zařízení (§ 213 odst. 2, § 129 odst. 2, § 127 odst. 1 o. s. ř.) a dospěl k závěru, že odvolání je z dále uvedených důvodů opodstatněné.

12. V projednávané věci se žalobce domáhá náhrady škody, která mu měla vzniknout jako následek úrazu, který utrpěl dne 19. 10. 2007 při výkonu práce u žalované. Proto je třeba postupovat podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění do 31. 12. 2007 (dále opět jen „zákoník práce“).
13. Podle ustanovení § 366 odst. 1 zákoníku práce, zaměstnavatel odpovídá zaměstnanci za škodu vzniklou pracovním úrazem, jestliže škoda vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.
14. Podle odstavce 4 téhož ustanovení, zaměstnavatel je povinen nahradit škodu, i když dodržel povinnosti vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pokud se odpovědnosti zcela nebo zčásti nezproští.
15. Podle ustanovení § 367 odst. 1 zákoníku práce, zaměstnavatel se zproští odpovědnosti zcela, prokáže-li, že škoda vznikla a) tím, že postižený zaměstnanec svým zaviněním porušil právní, nebo ostatní předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ačkoliv s nimi byl řádně seznámen a jejich znalost a dodržování byly soustavně vyžadovány a kontrolovány, nebo b) v důsledku opilosti postiženého zaměstnance nebo v důsledku zneužití jiných návykových látek a zaměstnavatel nemohl škodě zabránit, a že tyto skutečnosti byly jedinou příčinou škody.
16. Podle odstavce 2 téhož ustanovení, zaměstnavatel se zproští odpovědnosti zčásti, prokáže-li, že škoda vznikla a) v důsledku skutečností uvedených v odstavci 1 písm. a) a b) a že tyto skutečnosti byly jednou z příčin škody, b) proto, že si zaměstnanec počínal v rozporu s obvyklým způsobem chování tak, že je zřejmé, že ačkoliv neporušil právní nebo ostatní předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jednal lehkomyšlně, přestože si musel vzhledem ke své kvalifikaci a zkušenostem být vědom, že si může způsobit újmu na zdraví. Za lehkomyšlné jednání není možné považovat běžnou neopatrnost a jednání vyplývající z rizika práce.
17. Podle odstavce 3 téhož ustanovení, zproští-li se zaměstnavatel odpovědnosti zčásti, určí zaměstnavatel část škody, kterou nese zaměstnanec, podle míry jeho zavinění; v případě uvedeném v odstavci 2 písm. b) uhradí však zaměstnavatel alespoň jednu třetinu škody.
18. Podle odstavce 4 téhož ustanovení, při posuzování, zda zaměstnanec porušil právní nebo ostatní předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, se zaměstnavatel nemůže dovolávat všeobecných ustanovení, podle nichž si má každý počínat tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.
19. Podle ustanovení § 369 odst. 1 zákoníku práce, zaměstnanci, který utrpěl pracovní úraz nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, je zaměstnavatel v rozsahu, ve kterém za škodu odpovídá, povinen poskytnout náhradu za a) ztrátu na výdělku, b) bolest a ztížení společenského uplatnění, c) účelně vynaložené náklady spojené s léčením, d) věcnou škodu; ustanovení § 265 odst. 3 platí i zde.
20. Předpoklady odpovědnosti zaměstnavatele vůči zaměstnanci za škodu vzniklou zaměstnanci pracovním úrazem podle ustanovení § 366 odst. 1 zákoníku práce jsou pracovní úraz (poškození na zdraví zaměstnance nebo jeho smrt úrazem, k němuž došlo při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním), vznik škody a příčinná souvislost mezi pracovním úrazem a vznikem škody. Odpovědnost za škodu vzniklou zaměstnanci pracovním úrazem je vybudována na principu tzv. objektivní odpovědnosti zaměstnavatele; zaměstnavatel tedy odpovídá za samotný výsledek (za škodu), aniž je uvažováno jeho případné zavinění. Ustanovení § 367 zákoníku práce však umožňuje, aby se zaměstnavatel své odpovědnosti za určitých, v zákoně uvedených podmínek, zcela nebo zčásti zprostil. Důvodem, pro který se zaměstnavatel může za splnění

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

v zákoně podrobněji stanovených předpokladů zcela zprostit své odpovědnosti, je buď porušení bezpečnostních předpisů, nebo opilost zaměstnance, jestliže tyto důvody byly jedinou příčinou škody. Zčásti se zaměstnavatel své odpovědnosti zprostit, prokáže-li, že sice příčin škody bylo více, ale že uvedené důvody přesto byly jednou z příčin škody; třetím důvodem, avšak jen pro částečnou liberaci zaměstnavatele, je tzv. lehkomyšlnost (§ 367 odst. 2 písm. b) zákoníku práce) [srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 4. 2017, sp. zn. 21 Cdo 1739/2016].

21. V posuzované věci bylo soudem prvního stupně na základě provedeného dokazování po skutkové stránce správně zjištěno (správnost těchto skutkových zjištění žádný z účastníků nenapadal), že žalobce dne 2. 4. 2007 uzavřel pracovní smlouvu s akciovou společností CHEMOPETROL a.s., IČO 250030887, ke dni 1. 8. 2007 došlo ke sloučení této společnosti s žalovanou, která převzala jmění včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů. Žalobce vykonával funkci operátora, jeho pracovní poměr byl na dobu určitou a skončil dne 31. 3. 2008. Žalobce nastoupil dne 19. 10. 2007 na směnu v 18,00 hodin, kdy při této směně pytlouval granulát. Průběh pytlování probíhal bez problému až do doby, kdy mělo dojít k vyjetí poslední palety z prostoru výtahu. Jedna paleta je o hmotnosti 800 – 900 kg. Tato poslední paleta z prostoru výtahu paletového stolu nevyjela ve 22.50 hodin. Po tomto zjištění byl paletizační stroj proto žalobcem vypnut nouzovým tlačítkem stop na ovládacím pultu. Po vypnutí stroje vstoupil žalobce do prostoru výtahu paletizačního stroje za účelem vytlačení palety mimo tento prostor, přičemž si paletizační stůl nezajistil zajišťovací kolíky proti pohybu nahoru, ten byl zasunut pouze do poloviny. Tyto zajišťovací kolíky jsou umístěny na vnějších stranách vodícího vedení paletového výtahu. Protože paletu z tohoto prostoru žalobce sám neutlačil, zavolał si na pomoc [redacted]. Společně paletu vytlačili mimo prostor paletového výtahu. V momentě uvolnění palety došlo k vymrštění paletizačního stolu směrem nahoru. Paletizační stůl zachytil žalobce dolní končetiny a následně ho přimáčkl k rozevíracím plechům paletizéru. Přimáčknutím žalobce došlo ke zlomenině LDK a ke zlomenině holenní kosti PDK. Spolupracovníkovi [redacted] se podařilo uskočit mimo stroj. Za pomoci ostatních spolupracovníků byl žalobce vyproštěn z prostoru paletového výtahu a byl převezen do nemocnice. Paletizační stroj nemá kontrolku k poruchám brzd, poruchu tzv. „sjeté pastorky nesignalizoval“. V případě, že dojde k nesouladu s technickým stavem stroje, stroj se zastaví a signalizuje poruchu. Dne 22. 10. 2007 byla provedena revize paletizéru D/S S6510 – výtah, přičemž byla provedena 1) kontrola rozet – bez poškození, v pořádku 2 ks, 2) kontrola hřídel s ložisky – bez poškození 2 ks, 3) kontrola řetězů – bez závad 2 ks, 4) kontrola převodových motorů – sjeté pastorky z hřídelí motoru 2 ks. Žalobce nepopíral, že ohledně bezpečnosti práce byl řádně proškolen a udělal chybu v tom, když nenasadil do vodícího vedení paletovacího stolu zajišťovací kolíky. Dle záznamu o výchově a bezpečnosti práce byl žalobce dne 2. 4. 2007 seznámen s bezpečnostními předpisy a dne 4. 5. 2007 byl proškolen s výsledkem zkoušky „Prospěl“. Žalobci v důsledku pracovního úrazu vznikla škoda, tato škoda je v příčinné souvislosti s pracovním úrazem.
22. Žalovaná namítala, že ze strany žalobce došlo k porušení ustanovení provozního předpisu žalované P-6801 pro paletizér a obsluhu paletizačního stroje. Žalobce porušil ustanovení v kapitole 7 - Odstavení, a to tím, že při provádění prací v prostoru paletizačního stroje žalobce nenasadil zajišťovací kolíky do vodícího vedení paletového stolu, aby bylo zabráněno samovolnému pohybu stolu a dále, že žalobce porušil ustanovení kapitoly č. 4 čl. 1 e), které stanovuje povinnost dodržet pokyny výstražných nápisů umístěných na stroji, přičemž výstražné nápisy říkají: Pozor! Při každé práci v prostoru výtahu použijte zajišťovací kolíky. Žalobce tímto porušil ustanovení § 106 odst. 4 písm. c) zákoníku práce. Soud prvního stupně dovodil, že žalované se nepodařilo liberovat.
23. Jak je již uvedeno v předchozí části odůvodnění, odvolací soud opakoval dokazování dále rozvedenými listinnými důkazy a označeným znaleckým posudkem a zjistil tyto skutečnosti:

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

- z pracovní smlouvy ze dne 2. 4. 2007, ze smlouvy o mzdě ze dne 17. 4. 2007 a z dodatku pracovní smlouvy ze dne 18. 9. 2007, že žalobce uzavřel dne 2. 4. 2007 pracovní smlouvu se společností CHEMOPETROL, a.s. Litvínov, pracovní poměr byl sjednán na dobu určitou od 2. 4. 2007 do 30. 9. 2007, žalobce vykonával pracovní funkci [REDAKCE] III a byla sjednána výše mzdy. Dne 18. 9. 2007 byl uzavřen mezi žalovanou jako zaměstnavatelem a žalobcem jako zaměstnancem Dodatek pracovní smlouvy, na základě kterého byl pracovní poměr prodloužen na dobu určitou – do 31. 3. 2008;
- z protokolu Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký a Liberecký kraj ze dne 19. 12. 2007 o kontrole provedené podle zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce (dále jen “zákon č. 251/2005 Sb.”), že inspektor [REDAKCE] dne 29. 10. 2007 a dne 29. 11. 2007 prováděl podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2005 Sb. kontrolu v rozsahu stanoveném v ustanovení § 3 odst. 1 písm. c), d) tohoto zákona a kontrolu příčin a okolností pracovního úrazu zaměstnance [REDAKCE] k němuž došlo dne 19. 10. 2007, že je zde uveden popis místa pracovního úrazu, podrobný popis úrazového děje, který se shoduje s dílčími skutkovými zjištěními soudu prvního stupně. V části „Příčiny a porušení”, je uvedeno, že ze strany zaměstnance došlo k porušení kap. 7 Odstavení (ukončení činností) Provozního předpisu pro paletizér a obsluhu paletizačního stroje P-6801, a to tím, že při provádění práce v prostoru paletového stolu nenasadil zajišťovací kolíky do vodícího vedení paletového stolu, aby bylo zabráněno samovolnému pohybu stolu. Dále je uvedeno, že porušení ze strany zaměstnavatele prokázáno nebylo;
- ze Zprávy o výsledku šetření úrazu [REDAKCE] (včetně příloh), ke kterému došlo dne 19. 10. 2007 v pytlovací hale Sekce sklady PCH úseku Služeb, vypracované dne 9. 11. 2007 komisí šetření příčin pracovního úrazu, že k úrazu postiženého došlo dne 19. 10. 2007 v 22,55 hodin na pracovišti sekce sklady Petrochemie (SSPCH), úseku Služeb v pytlovací hale PE 1. Jedná se o Paletizační zařízení, jeho část, kde došlo k pracovnímu úrazu, se nazývá výtah paletového stolu S 6510, což je ocelová konstrukce zavěšená na dvojitéch článkových řetězech s protizávažím. Řetězy jsou vedeny přes elektromotorem (2 ks) poháněné ozubené pastorky, které umožňují paletovému výtahu svislý pohyb, který tento výtah vykonává při rovnání jednotlivých vrstev pytlů na paletu, že v rámci popisu úrazového děje, je mj. uvedeno, že paleta s granulátem nevyjela z prostoru paletového stolu, že po zjištění této skutečnosti se postižený odebral stroj elektricky vypnout tzv. stop tlačítkem, že po vypnutí stroje vstoupil do prostoru výtahu paletového stolu za účelem vytlačení palety mimo tento prostor, přičemž si paletizační stůl výtahu nezajistil zajišťovacími ocelovými kolíky proti pohybu, kterou jsou umístěny na vnějších stranách vodícího vedení paletového výtahu, že si postižený zavolal na pomoc [REDAKCE] že společně paletu vytlačili mimo prostor paletového výtahu, že v momentě uvolnění palety došlo k vymrštění paletizačního stolu směrem nahoru, přičemž stůl zachytil postiženému dolní končetiny a následně ho přimáčkl k rozevíracím plechům paletizéru, že přimáčkutím postiženého došlo ke zlomenině stehenní kosti LDK a ke zlomenině holenní kosti PDK. Dále je zde uvedeno, že ze strany zaměstnance došlo k porušení kap. 7 Odstavení (Ukončení činností) Provozního předpisu pro paletizér a obsluhu paletizačního stroje P-6801, a to tím, že při provádění práci v prostoru paletového stolu nenasadil zajišťovací kolíky do vodícího vedení paletového stolu, aby bylo zabráněno samovolnému pohybu stolu;
- z příloh Zprávy o výsledku šetření úrazu [REDAKCE], že [REDAKCE] v listině označené jako „Výpověď svědka“ uvedl (mj.), že v 22,55 hodin seděl v kanceláři mistrů, [REDAKCE] mu oznámil, že v uvedeném provozu došlo k přimáčkutí [REDAKCE] p. [REDAKCE] v paletizéru S 6510 výtahovou konstrukcí. Okamžitě vyběhl do provozu k stroji S 6510, po přiběhnutí na místo zkontroloval zabezpečení výtahové konstrukce, která byla v horní poloze a mačkala p. [REDAKCE] na rozv. plechy – zajištění bylo provedeno jedním kolíkem, který byl zasunutý zhruba napůl. Po zkoušení vyproštění Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

p. [REDAKCE] za pomoci ruční obsluhy elektromotorů, která nefungovala, pojal podezření na vadné pastorky motorů výtahu. Dále, že [REDAKCE] v listině označené jako „Výpověď svědka“ uvedl (mj.), že s [REDAKCE] zajistili a vypli paletizér stop tlačítkem a vypnuli „všechno knoflíkem ovládání + čepem“. Žalobce v listině označené jako „Výpověď postiženého“ uvedl (mj.), že v době, kdy mělo dojít k vyjetí poslední palety, se tak nestalo. Po tomto zjištění se odebral stroj elektricky vypnout stop tlačítkem. Poté se snažil o vytlačení palety z pracovního prostoru stroje. Stroj nezajistil zajišťovacími čepy. Paleta ze stroje nešla vytlačit, a tak si na pomoc zavolal p. [REDAKCE]. Společnými silami za pomoci montážní páky paletu uvolnili. V momentě, kdy došlo k uvolnění palety z pracovního prostoru stroje, došlo k vymrštění paletizačního stolu. Tento stůl ho zachytil a přimáčkl k rozevíracím plechům.

- ze znaleckého posudku č. 8/1/2017, ze dne 20. 1. 2017, který vypracoval Luděk Fiedler, znalec z oboru strojírenství, odvětví strojírenství všeobecné, bezpečnost práce, specializace – zdvihačí zařízení (dále již jen „znalecký posudek“), že paletizér D/S S 6510 – výtah byl uváděn do provozu podle provozovatele před 30 lety, původní technická dokumentace z doby uvedení do provozu nebyla provozovatelem předložena, nebyl předložen ani doklad o uvedení paletizační linky do provozu a ani návod pro jeho bezpečné provozování. Provozovatel předložil Provozní předpis pro paletizér a obsluhu paletizačního stroje s platností od 1. 11. 1999, který neřeší situaci, při které došlo k pracovnímu úrazu žalobce. V jeho kapitole 8 „Periodické práce“ je stanoven rozsah prohlídky před použitím paletizéru, dále je stanovena kontrola, případné čištění řetězů a jejich napnutí nebo zkrácení po 200 hodinách. Provozovatel předložil doklady [Protokol o provedené kontrole a opravě na koncová elektrická zařízení KPS k paletizéru S 6510 ze dne 14. 9. 2007, doklad Koncová elektrická zařízení (K), záznam o provedených preventivních prohlídkách provedených ve smyslu N 11 006, kde je stanovena lhůta 6 měsíců], z kterých je patrné, že u paletizéru S 6510 byly prováděny jeho prohlídky a kontroly v souladu s vypracovaným místním provozním předpisem „Provozní předpis pro paletizér a obsluhu paletizačního stroje s platností od 1. 11. 1999, který provozovatel vypracoval. Výrobce použil pro pohyb paletizačního stolu standardně vyráběné převodovky s elektromotory, které jsou opatřeny elektromagnetickou brzdou. Pastorky jsou nasazeny na hřídelích hnacích elektromotorů a hřídele s pastorky jsou umístěny v uzavřené převodovce. Stav pastorků je možno zkontrolovat až po demontáži elektromotoru. Signalizace stavu pastorků by v tomto případě byla obtížná. Žádná norma ani právní předpis takto ustavených převodovek a elektromotorů signalizaci poruchy pastorků nestanovuje. Při poruše paletizéru D/S S 6510, kdy došlo k uvolnění obou pastorků na obou hřídelích elektromotorů, jejímž důsledkem po uvolnění palety bylo vystřelení paletizačního stolu. Pokud by došlo k uvolnění jen jednoho z pastorků, projeví se to nestandardním pohybem paletizačního stolu, tj. paletizační stůl by nezastavoval ve stanovených polohách v závislosti na počtu vrstev pytlů a jeho zařízení. V předloženém místním provozním bezpečnostním předpise „Provozní předpis pro paletizér a obsluhu paletizačního stroje“ riziko sesmeknutí pastorků z hřídelí elektromotoru s následkem vymrštění protizávaží paletizačního stolu není popsáno. Není stanoven bezpečný postup prací pro uvolnění palety v případě, kdy paleta neopustí prostor paletizačního stolu.
- ze znaleckého posudku dále, že v běžném provozu, pokud nedojde k mimořádné situaci, je zajištění bezpečnostními kolíky dostatečnou ochranou proti pohybu paletizéru D/S S 6510 – výtah. Při zasunutí bezpečnostního kolíku nejprve dojde k aktivaci bezpečnostního spínače, který vyřadí napájení pohonů paletizátoru (první poloha) a tím dojde k aktivaci brzd elektromotorů. Paletizační stůl je jistěn ještě přes řetězy a převodovky brzdami elektromotorů. Bezpečnostní kolíky v tomto případě slouží jako pojistka, aby nemohlo dojít k posunu paletizačního stolu až do horní polohy. Při úplném zasunutí zajišťovacích kolíků, pokud je paletizační stůl ve spodní poloze, tj. v době, kdy paleta opouští paletizér, může

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

paletizační stůl, než se zarazí o zajišťovací kolíky urazit dráhu v délce 56 cm, pokud není ničím brzděn (brzdy elektromotoru). V dané mimořádné situaci, kdy došlo k sesmeknutí obou pastorků z hřídelí elektromotorů i kdyby byly bezpečnostní kolíky zasunuty až na doraz, stejně by došlo k tomu, že paletizační stůl by byl vymrštěn, ale pouze do výše 56 cm od spodní části paletizéru. Pokud by bezpečnostní kolíky byly zasunuty až nadoraz, paletizační stůl by se o ně zarazil a k úrazu žalobce, tj. přiražení obou nohou paletizačním stolem k rozevíracím plechům v horní části paletizéru, by nedošlo.

24. V projednávané věci odvolací soud na základě skutkového stavu zjištěného soudem prvního stupně a na základě výše uvedených skutkových zjištění se neztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že žalovaná břemeno tvrzení a břemeno důkazní k prokázání důvodu, pro které se jako zaměstnavatel může zcela zprostit odpovědnosti, neunesla a že nese plnou odpovědnost za vzniklou škodu. Uvedený závěr odvolací soud považuje za vnitřně rozporný. Z dokazování provedeného před soudem prvního stupně zcela zřetelně vyplývá úrazový děj, ke kterému došlo dne 19. 10. 2007 ve 22,55 hodin. Žalobce pracoval na paletizačním zařízení – paletizéru D/S S 6510 – výtah. Poté, co z prostoru výtahu paletového stolu nevyjela poslední paleta o hmotnosti 925 kg, žalobce tzv. tlačítkem stop stroj elektricky vypnul a vstoupil do prostoru výtahu paletového stolu za účelem vytlačení palety mimo tento prostor. Žalobce však nezajistil paletizační stůl bezpečnostními kolíky, které jsou umístěny na vnějších stranách vodícího vedení paletového výtahu. Žalobce společně s [REDAKCE] paletu vytlačili mimo prostor paletového výtahu. V okamžiku, kdy se paleta uvolnila, došlo k vymrštění paletizačního stolu směrem nahoru a ten žalobci zachytil dolní končetiny a následně ho přimáčkł k rozevíracím plechům paletizéru. Dne 22. 10. 2007 byla provedena revize paletizéru D/S S 6510 a bylo zjištěno, že došlo k uvolnění obou pastorků na obou hřídelích elektromotorů. Ze znaleckého posudku vyplývá, že důsledkem toho bylo, že po uvolnění palety došlo k vystřelení paletizačního stolu.
25. Závěr soudu prvního stupně, že ze znaleckého posudku má prokázáno, že nejzávažnější příčinou úrazu žalobce byl špatný technický stav paletizačního stroje, když paletizační stroj měl vadné brzdy v elektromotorech, „což byla prvotní příčina úrazu“ odvolací soud za správný nepovažuje. Rovněž nelze souhlasit s tím, že „nezasunutí ochranného kolíku v plném rozsahu je pravděpodobně jednou z příčin škodní události, ale dominantní podstatnou příčinou škodní události je samotná nebezpečnost provozu daná i špatným technickým stavem stroje, tedy strojního vybavení“ a ani s tím, že „stroj, na němž došlo k úrazu žalobce, neměl být vůbec v provozu“. Jak vyplynulo ze znaleckého posudku, paletizér D/S S 6510 – výtah v době, kdy došlo k pracovnímu úrazu žalobce, byl sice uveden do provozu před 30 lety, ale žalovaný jako jeho provozovatel prováděl jeho technické prohlídky a kontroly v souladu s vypracovaným místním provozním předpisem „Provozní předpis pro paletizér a obsluhu paletizačního stroje s platností od 1. 11. 1999, kterou žalovaný jako provozovatel vypracoval. S ohledem na umístění pastorků v uzavřené převodovce bylo možné kontrolovat jejich stav až po demontáži elektromotoru a signalizace jejich stavu by byla obtížná. Ze znaleckého posudku (ostatně ani z žádného důkazu, který byl proveden) nevyplývá, že by uvedený paletizér byl ve špatném technickém stavu, na jeho špatný technický stav, dle názoru odvolacího soudu, nelze usuzovat pouze ze skutečnosti, že došlo k jeho poruše spočívající v uvolnění obou pastorků na obou hřídelích elektromotorů, tento stav je třeba hodnotit jako mimořádnou událost.
26. Pokud jde o postup, který byl žalovanou jako zaměstnavatelem vyžadován při takových mimořádných událostech, ten upravoval Provozní předpis pro paletizér a obsluhu paletizačního stroje P-6801, s platností od 1. 11. 1999. V jeho části 7. Odstavení (ukončení činnosti) je upraven postup při odstavení paletizéru, kdy při každé práci na stroji je třeba vypnout hlavní vypínač. Při každé práci na paletovém stole, se musí předem do stroje nasadit zajišťovací kolíky a to na vnějších stranách vodícího vedení paletového stolu, aby se zabránilo spadnutí paletového stolu. V jeho části 4. bod 1/ e), ve které jsou upraveny pokyny pro obsluhu transportního zařízení před Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

najetím, je uvedeno, že pracovníci transportního zařízení jsou povinni (mj.) dbát výstražných nápisů, tabulek a barevných značení (na stroji je výstražná tabulka obsahující upozornění na nutnost vložit zajišťovací čep při každé práci v prostoru výtahu). V jeho části 9. Havarijní pokyny, je uvedeno, že stroj je řízen počítačem a všechny závady (poruchy) vzniklé na stroji, lze kvalifikovat jako havárie a je nutné provést rychlé odstavení stroje (nouzovým spínačem), v případě havárie v části výtahu paletového stolu a je-li paletový stůl v horní poloze, okamžitě zasunout pojistné kolíky do zajišťovacích otvorů a o vzniklé situaci ihned informovat provozního mistra.

27. Žalobce byl žalovanou řádně ohledně bezpečnostních předpisů proškolen, tj. včetně uvedeného Provozního předpisu pro paletizér a obsluhu paletizačního stroje P-6801. Tento provozní předpis je svým charakterem předpisem, jehož obsahem je ochrana života a zdraví zaměstnanců žalované (srov. § 349 odst. 1 zákoníku práce). Žalobce sice stroj elektricky vypnul tzv. stop tlačítkem, avšak vstoupil do prostoru výtahu paletového stolu za účelem vytlačení palety, aniž by paletizační stůl výtahu zajistil zajišťovacími bezpečnostními kolíky. Tímto svým nesprávným postupem porušil Provozní předpis pro paletizér a obsluhu paletizačního stroje P-6801, a to v jeho části 7. Odstavení (ukončení činnosti), rovněž i v jeho části 4. bod 1/ e) a v jeho části 9. Havarijní pokyny (ohledně konkrétních povinností, které je třeba dle tohoto provozního předpisu dodržovat, odkazuje odvolací soud na předchozí část tohoto odůvodnění) a tedy svým zaviněním porušil předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví, ač s nimi byl řádně seznámen a jejich dodržování bylo zaměstnavatelem vyžadováno a kontrolováno.
28. Odvolací soud se dále zabýval tím, zda toto porušení bylo výlučnou příčinou vzniklé škody. V tomto směru dle názoru odvolacího soudu je třeba vycházet ze znaleckého posudku znalce Ludka Fiedlera. Z tohoto znaleckého posudku jednoznačně vyplývá, že v dané mimořádné situaci (sesmeknutí obou pastorků z hřídelí elektromotorů) kdyby byly bezpečnostní kolíky zasunuty nadoraz, došlo by k tomu, že by paletizační stůl byl vymrštěn pouze do výše 56 cm od spodní části paletizéru, paletizační stůl by se o bezpečnostní kolíky zarazil a k úrazu žalobce, tj. přiražení obou nohou paletizačním stolem k rozevíracím plechům v horní části paletizéru by nedošlo. Za této situace odvolací soud učinil závěr, že v předchozí části tohoto odůvodnění popsané zaviněné porušení Provozního předpisu pro paletizér a obsluhu paletizačního stroje P-6801 s platností od 1. 11. 1999 žalobcem, tj. nezasunutí bezpečnostních kolíků do vodičích vedení paletového stolu, bylo výlučnou příčinou škody, která žalobci pracovním úrazem vznikla.
29. Odvolací soud za tohoto stavu na rozdíl od soudu prvního stupně dospěl k závěru, že žalovaná se své odpovědnosti za pracovní úraz žalobce dle ustanovení § 367 odst. 1 písm. a) zákoníku práce zcela zprostila. Odkazuje-li žalobce ve vyjádření k odvolání na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 2. 2008, sp. zn. 25 Cdo 2387/2006, pak tento odkaz případný není již vzhledem k rozdílným skutkovým východiskům a dále, že dovolání bylo podáno z důvodu právního posouzení věci v úvaze odvolacího soudu o výkladu podmínek pro zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění podle ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb.
30. Z vyložených důvodů proto odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o věci samé v souladu s ustanovením § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř., změnil tak, že žalobu na zaplacení částky 330 915 Kč spolu se specifikovaným úrokem z prodlení zamítl.
31. Protože odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně, rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů (§ 224 odst. 2 o. s. ř.).
32. V řízení před soudem prvního stupně byla plně úspěšná žalovaná, která by dle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř., měla právo na náhradu nákladů řízení. Jak vyplývá ze spisu, žalovaná náhradu těchto nákladů nežádala, proto bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

(K.ř.č. I - rozsudek)

33. Žalobce je povinen v souladu s ustanovením § 148 odst. 1 o. s. ř. (stát má podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků), zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Mostě náhradu nákladů, které byly vynaloženy na zaplacení znaleckého posudku v částce 10 275 Kč znalci Luďku Fiedlerovi, když u žalobce nebyly shledány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků (ze spisu se nepodávají – srov. § 138 o. s. ř.).
34. V odvolacím řízení byla plně úspěšná žalovaná, proto je žalobce povinen zaplatit žalované na náhradu nákladů odvolacího řízení částku 16 546 Kč, kterou tato vynaložila za zaplacený soudní poplatek z odvolání; žalovaná další náklady odvolacího řízení nepožadovala (§ 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o. s. ř.).
35. O lhůtách k plnění bylo rozhodnuto dle ustanovení § 160 odst. 1 o. s. ř., a lhůty – pokud jde o povinnost zaplatit náklady odvolacího řízení a náklady státu – odvolací soud s přihlédnutím k jejich výši – stanovil 30 dní od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu v Mostě.

Ústí nad Labem 6. září 2018

JUDr. Ivana Urbanová v.r.
předsedkyně senátu

**Bc. Vladimíra
Janků**

Digitálně podepsal Bc.
Vladimíra Janků
Datum: 2018.10.08 12:59:54
+02'00'

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Vladimíra Janků

(K.ř.č. 1 - rozsudek)